

SZARVASI UJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre . . . . . 5 frt. — kr.
Félévre . . . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
czimzendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok
tere 3. sz. Athenaeum 1 emelet: továbbá A. V.
Goldberger, servitátor 3. sz. alatt.

Egy kis polemia.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tisztelt szerkesztő ur! B. lapja 38-ik számában t. Dr. Endrődy Loránd ur próbálta bizonyítani, hogy társadalmi bajaink alapoka a modern nőnevelés.

Ön lesz szives nekem tért adni, hogy az említett cikkekre, épen azért, mert olyan dolgokat mond el, a minőket százszor hallottunk már, néhány megjegyzést tegyek.

Ha E. ur virágos periódusait közönséges magyar nyelvre fordítom le s megjegyzéseit egy kissé rendszeresítem, körülbelül így recapitulálhatom a modern nőnevelés elleni érvelését:

„A társadalomra káros hatásu a mostani nőnevelés, mert a lányokban kifejti a külsőségek iránti érzéket, s elhanyagolja az erkölcsi kimivelést.” Ha E. ur nem ezt akarta kifejteni, bocsásson meg nekem; legyen tekintettel arra a nehézségre, melylyel az ilyen mondatokból: „Az a szent ösztön, mely a női szívnek föltárja a benső élet százféle ajtaját, az érzésnek tavaszát s mind azt az illatot, melylyel a derült kedély szellői játszadoznak”, az efféle flosculusokhoz nem szokott embernek az értelmet ki lehet fejtenie. De megbizom benne, hogy ítélő-képességem ezuttal sem hagyott cserben, s egyenest rátérek a dologra.

E. ur első kifogása a ruházkozásban való fényűzés ellen támad. Talán semmiről sem hallottunk annyit beszélni, mint arról a rettenő pazarlásról, melyet a nők öltözködésükben visznek véghez, s mely megdönti a családok jólétének alapját. Nem csoda hát, ha E. ur is azon kezdi a modern nőnevelés elleni harczát, hogy e fényűzésre való hajlam fölébresztését s gyarapítását bűnül rója föl neki. Nem akarom erősebben megvilágítani, mennyire furesa ilyen

vádnak a fölvetése épen Szarvason, a hol a legkekrejűbb puritán is aligha panaszkodhatnék a miatt, hogy akár a nők, akár a férfiak a társasélet eleganciájáért tulságos áldozatokat koznak. Veszem e vádat úgy, a mint van, általánosságban; s felelvén rá, tagadom, hogy a modern öltözködés fényűző volna, s hogy az elegansnak, a divatszerűnek keresése az ugynevezett „erkölcsösség”-re, vagy bármi társadalmi tekintetből káros lenne. Ha sziveskedik ön egy kissé utána nézni, rá akad, hogy nem a XIX. század második fele az, mely fényűzően ruházódik. — Bajos lenne bebizonyítania, hogy, mióta a fügefalevél kiment a divatból s a civilizált ember a ruhában nemcsak az időjárás elleni ótalmat, de csinosító eszközt is keresett, valaha kevesebbe került volna az öltözködés, mint ma, mikor az ipar fejlettsége s a forgalom könnyűsége által óriássá lett versenye oly áron juttat bennünket a szükséges árucikkek birtokába, minők az előbbi korok embereinek hihetetlennek tüntek volna föl. S ha ön azt állítja, hogy némelyek mégis erejükön túl költenek s épen az öltözködésre, csak azt felelhetem, hogy vannak ismét mások, a kik erejükön túl költenek evésre, ivásra, kutyákra, lovakra, könyvekre, képekre stb., s egyformán megbuknak valamennyien. Ebből ön nem merithet érvet az ellen a nevelés ellen, mely a lányokkal megkedvelteti a csinos, divatos öltözködést.

De jó. Megnyugszom benne, hogy ön csak mint partem pro toto hozta fel a ruházkozás, s tulajdonkép úgy kell értenünk, hogy a léha hiuságot legyezgető nevelés elfojtja a lányokban a böles meggondolást, melylyel családjuk vagyoni viszonyait számba kellene venniök. Csak az a kérdés: igaz-é ez? Ön hivatkozik a legutóbbi évek krónikájára, mely tele

van bukásokkal, sikkasztásokkal, tisztos nevek be-mocskolásával, s nem tudom, mi alapon, bizonykodik, hogy mindennek az asszonyok az okai. Cherchez la femme! Arany igazság. A törvényszéki tárgyalások csakugyan kimutatják, hogy a „mások pénzét” 10 eset közül 6-szor asszony költötte el, csak hogy — és itt a bökkenő — nem az az asszony, a kit ön tesz felelőssé, hanem a félvilágnak az a bájos szörnyetege, a ki az ön által meganathemázott nevelésben aligha részesült. Száz eset közül ha volt egy, hogy a férfit tönkretévő asszony a felesége vagy a lánya lett volna. S ki itt a hibás? Ha ön fölmenti azt a férfit, „a kit telhetetlen vágya erkölcsileg, vagyonilag megbuktat,” én nem mentem fel. Szörnyű elfogultság kell ahhoz, hogy valaki ilyen merészen oda dobjon egy súlyos vádat, mely a tényekkel szemben seholy meg nem áll. Másutt kell keresni ez okokat. — Nem látott ön még családapákat, kik bűnös könnyelműséggel kártyázták el vagyonukat, vagy léha társaságban dorbézolták át az éjet, míg a feleség otthon kisírt szemekkel foltozhatta a gyermekek kopott ruháscskáját? Bizony-bizony mondom önnek, száz pazar férfira ha jut egy pazar asszony.

De valóban én sem cselekedném sokkal helyesebben, mint ön, ha ilyen, mindig csak elszigetelt, kivételes jelenségekből akarnám kimagyarázni társadalmunk kóros állapotát. Annyi volna ez, mintha egy betegség egyik tünetére rá fognam, hogy ez a betegség oka. Nézzon csak ön jobban körül, s bizonynyal

rájön, hogy összes kereseti és termelési viszonyaink betegesek s a társadalmi erkölcsök meglazulása ennek szükségszerű következése. Arisztokratikus társadalmunk átmenet nélkül változott át demokratikussá; a jóléthez, az élvezetekhez való igények nemcsak szélesebb körökre kiterjedtek, de magukban is emelkedtek; míg viszont szerencsétlen politikai helyzetünk minden módon megnehezítette az ez igények kielégítésére vezető eszközök megszerzését. A nemzeti vagyon, igaz, gyarapodott az utolsó harmincz év alatt, de nem oly arányban, mint a milyenben a társadalom demokratikus formája folytán szükségkép kiterjedt igények. Ön tovább folytathatja ez okoskodást én nem politikai lapba írok s itt megszakítom, annál inkább, mert szinte hallom a szerkesztő figyelmeztető szavát, hogy a nőnevelésről való megjegyzéseimnek kértem tért.

Nos, hát a mi a házi nevelést illeti, azt hiszem, azok után, a miket már elmondottam, nem lehet sokat az ön állításaival foglalkoznom. Elmondtam már, hogy az ön által felhozottakból épen nem látom be, mért lenne káros, ha a lányok megtanulnak és szeretnek csinosan öltözködni, (biztosítom, hogy ez csak egyharmadrészben a tükör, s kétharmadrészben a mi javunkra történik), megtanulnak kecsesen bókolni, tánczolni, s eddig szerzett tapasztalásaim épen nem jogositának arra a föltevésre, hogy a magyar anyák és lányaik érzéketlenek volnának a női kötelességek teljesítése iránt.

T Á R S A G

K é s ő n.

— Rajzolat. —

Írta: Moravcsik Gyula.

— Már ismét unatkozik ön, édes férjem? kérdé Atlenora grófné, midőn egy heves keringő után férje mellé ült, ki a báliterem egy zugában látszólag egykedvűen nézett szét a hullámzó tömegben

Halomváry Atlenora grófnő leánykorában is egyike volt a főváros egyik legünnepeltebb szépségeinek.

— A leghatalmasabb vetélytárs, szóltak akkor a nők.

— A női kellemelek legtökéletesebb összhangja, mondták a férfiak.

— Már huszonhárom éves! sóhajtott fel anyja.

Valóban, Lenóra grófnő hódított, lesujtott; de a meghódított ifju a pillanatnyi varázs után mindig képes volt kiábrándulni. Nem volt mer lényében a mélység, mely nem hódít gyorsan, hanem állandóan leköt; mely nem pillanatnyi hódolásra, hanem lelki nemes vonzódására készítet.

Lenóra grófnő olyan volt, mint a vihar, mely hatalmasan megrázza a gyenge fákat, de a mely ott hagyva a földre döntött fát, tovább rohan.

A grófnőt jól felhasznált hosszú farsangjain mindig azon gondolat vezette: mindenkit, vagy minél többet meghódítani. És e gondolatért sokat feláldozott Kaczér volt. A

már meghódított irányában csipős, az ujabban szereplőket pedig elragadó kegyeivel árasztá el.

Épen azért mindenki elcsodálkozott, midőn híre járt, hogy Halomváry Atlenora grófnő, Kocsárdy Jenő gróf jegyesévé lett.

Igyekeztek azután sokan e helyzetet megmagyarázni.

— Anyja kényszeríté őt erre, — mondták sokan, — mert már megúnta a sok bálózást s kezdte észrevenni, hogy leánya is már a hetedik farsang ünnepelt királynéja.

— Lenora grófnő belátta, — szóltak mások; — hogy csak is ily gazdag férj mellett folytathatja tovább is hódításait; Jenő grófnak pedig hízeleg az, hogy a főváros első hölgye lehet nejevé.

Kocsárdy Jenő gróf csak akkor lépett ki a világra.

Egyetemi tanulmányaiba merülve a hazai iskolák elvégzése után a külföld legnevezetesebb városait sorba látogatta, de csupán tanulmányozás szempontjából: nyilvánosan egészen huszonöt éves koráig nem szerepelt.

Első fellépte alkalmával figyelme a bájos Lenora grófnőre fordult, mint a legtöbb rangjabeli fiatal emberé és örvendő vette észre, hogy — más jártasabbak előtt ugyan meg nem érthető okból — a grófnő érdeklődését viszonzozza.

Az esküvő a szokásos szerencsekívánatok kíséretében megtörtént és a fiatal házaspár Kocsárdy gróf ősi várába utazott el. A gróf többször említette ezt jegyese előtt s Le-

A házasságtörési perek s törvénytelen gyermekek statisztikája önnel szemben igazat fog adni nekem.

A mi az iskolai nevelést illeti, megvallom, nem vagyok tisztában, mely hibák azok, melyeket ön megró. Ha nem csalódom, azt veti ön a leányiskolák szemére, hogy a kedély (ön „szellem“-nek nevezi) kiképzését elmulasztják. Ha így van, ön többet, vagy legalább mást követel az iskolától, mint a mit az iskola adhat. Nem vonom én föltétlenül kétségbe, hogy az iskolának az oktató mellett nevelő feladata is van; de ez utóbbi inkább negatív, mint pozitív, arra szorítkozik, hogy bizonyos ferde erkölcsi irányzatok ne fejlődhessenek ki; de nem lép közbe, hogy mások, melyeket a tanító helyeseknek tart, kifejlődjenek. — Hogy a mi leányiskoláink nem valami tökéletesek, az bizonyos. De korántsem az a baj, hogy nem csöpögtenek a tanítványokba elég sentimentalizmust, hanem az, hogy nem elég gyakorlati irányuak s nem elég súlyt helyeznek arra, hogy a magyar lányokból lesznek a magyar anyák, s nemzeti elemet nem igen vesznek föl rendszerükbe. Erről a kérdéstről máskor tán bővebben szólhatunk még; E. urral szemben, a ki egészen általános frázisokban mozog, megakad az ember, mert nincs mit mondania.

S le is tehetem már a tollat. Talán sikerült E. urat meggyőzőn arról, hogy a társadalmi decadence okait nem szabad apró, nagyon is részleges jelenségekben keresnünk, s talán lesz e lapoknak egy-két

olvasója, a ki a magyar asszonyok értelme, igaz női erkölce előtt velem együtt ma is tisztelettel hajlik meg.

I. L.

H I R E K.

— **Ellenőrzési szemle** tartatik a közös hadsereg részéről városunkban f. évi októberhó 18 és 19. napján, melyen mindazon tartalékos és szabadságolt katonák tartoznak jelentkezni, kik a folyó évben tényleges szolgálatot nem teljesítettek, avagy fegyvergyakorlaton bent nem voltak. Az ellenőrzési szemle a nevezett napokon d. e. 8 órakor veszi kezdetét. A fentnevezett hadkötelezettek kivül megjelenni tartoznak még azon tartósan szabadságolt és tartalékos katonák is, kik 1-ször: f. 1880. évben tényleges szolgálattételben nem állottak; 2-ször: kik tényleges szolgálatra be nem hívtak az 1880-ik év folyamában s 3-ször: kik az ideai fegyvergyakorlatban részt nem vettek; ugyszintén azon tartalékos és szabadságolt katonák, kik nem idevalók, de ideiglenesen itt tartózkodnak.

— **A szüretelések** városunkban e héttel véget értek, még pedig a szőlőtulajdonosok csalódásával. A szeptemberi tartós esőzések s a nagytemető-melléki szőlőkben ezenkívül még a jégeső is, a termést nagyrészt megrongálták.

— **Színészeink** f. hó 28-án távoztak el városunkból Szegedre, hol a téli idényt tölteni fogják. Városunkban a szintársulat szép anyagi sikerrel működött, mely körülmény közönségünk meleg műpártolásáról tanuskodik. Sajnos, hogy a különben derék erőkből álló szintársulat sok oly léha művet mutatott bemélyekhez semmi köze a színművészetnek. A tulnyomó sok ope-rett ugy látszik, hogy már betegségévé vált a vidéki szintársulatoknak, mely kör orvoslása a színi bizottságok feladata lenne.

nora grófnő a mint látszott bele egyezett abba, hogy legtöbb idejüket az ősi várban töltsék.

Jenő gróf sokkal kevesebb emberismerettel bírt, sem hogy belátta volna, hogy Lenora helyzetét csak hamar meg-unja.

Eleinte ugyan regényesnek találta az ősi vár minden zegezugát felkutatni;— de csakhamar azután hódításai színterére, a fővárosi zajos életbe vágyott.

Férje már merész színekkel festette akkor maga előtt boldogságukat. Itt fognak ők élni ketten, elvonultan a világ zajától, egyedül, egymást boldogítva. Azért különösen érintette őt neje azon kívánsága, hogy esküvőjük után rövid négy hónapra az épen akkor alig megnyílt farsangi időszakra a fővárosba menjenek.

— Ne hagyjuk itt magányunk boldogságát, édes kis Lenorám.

— De, édes férjem, mit fog rólunk szólni a világ ha így elvonulunk?

A világ? . . . Igaz, az Jenő gróf előtt még nagyrészt ismeretlen volt és mivel neje is ugy kívánta: hát meghajolt előtte.

A fővárosi zaj untatta a gróft. Eleinte pusztán csak neje kedvéért kísérte őt el mindenüvé.

A mai est azonban, mint már néhány előző, némi érdekekkel bírt számára. A terem más oldalán egy pálmafalomba levelei alatt ült ifjú hölgyet pillantott meg, kít már több hálban látott s ki iránt ismeretlenül is érdekekkel, rokonszenyvel viselte. Minden mozdulatát figyelemmel kísérte s

feltűnt egyszerű, keresetlen modora. Rajta feledte szemét, amint tánc-ra hívták őt, kísérte őt a táncz hevében és megnyugodott tekintete rajta, amint azt fáradtan helyére vezette vissza tánczosa.

Figyelő helyzetét most neje megérkezte szakította meg.

— Még mindig unalkozik ön, édes férjem.

A gróf mosolyogva fogadta az érkezőt s néhány udvarias szóváltás után a grófné egy főhadnagy karján tova lebegett a keringő lejtése közöen.

A gróf ismét egyedül maradt.

Kocsárdy Jenő eddigi életét komoly tanulmányok közt töltötte. Nem követte kora és különösen rangtársai példáját, kiket nagyrészt léhaságuk, a nagy és nemes iránti fogékony-ság hiánya, az élvezeti blazirtság korai beállta, szív és lélek nélkül lomhán mozgó árnyalakokká tesz; - Jenő gróf az élet célját másban látta mint mindennap előlről kezdeni a szokott é'vezetek egyhanguságát.

A tudományok légkörében és külföldi utjában tudott lelkesülni az iránt, mit az emberi szellem vívmányaként felszínre hozott. A N o t r e-D a m e tornyáról lelkesedve tekintett szét Párison, mely századokon át táplálta szel emével a világot. És nem gondolt arra, hogy az anyagi élvezetek tengerében, mi épen e nagy világvárosban veti legragyobb, legszebb hullámaint. álamerüljön.

Visszatérve hazájába, nyilvános fellépését a jogi téren még magában zárkózottan pár évi komoly tanulmányaival akarta meg előzni, miben azonban neje akadályozta őt meg a beállott téli időszakra a fővárosba vágyva.

T a n u l m á n y f ő k.

Reméljük, hogy jövőre színbizottságunk pályázatot fog hirdetni a szinkör elnyerésére, s csak is oly társulatot fog működésre ajánlani, mely drámai előadásokra is kel'ökép minősítve van.

— **A békésmegyei gazdasági-egylet** azon gyakorlati célból indulva ki, hogy a mezőgazdasági gépiparnak újabb vívmányait a gazdaközönsséggel megismertesse és ezáltal a tökéletesebb gazdasági gépeknek terjesztéséhez hozzájáruljon, f. évi szeptember 19-21-én B.-Csabán oly gépversenyt rendezett, melyen az aratás utáni munkálatokra szükséges gépek lettek gyakorlati működésükben megbirálva. E célját a versenyvel teljesen elérte; mert habár a gépek nem a remélt nagy számban jelentek meg, de a programban hirdetett osztályokat teljesen képviselték sőt egynéhány nem remélt fontos specialitás is merült fel, melyek a gazdák elé tárt képet még gazdagabbá tették. — Megjelent járgányos cséplőgép 7, rosta 8, trieur 10, egyes feltalajke 5, keltős 3, hármás 6, kapáló 2, töllőgető 2, fogas borona 5, rögtörő henger 1, sorhivatő 5, szóróvető 2, vetőke 1, morzsoló 5, daráló 3, szecs-kavágó 1, répavágó 4, kendertörő 1, továbbá a programon kívül 3 hengermalomszék, 1 villanyvilágító és 2 aratógép, ezek közül az egyik kéveköti. Fontos specialitásként tűnt ki a Vidacs J. által készített s a m. kormány által leküldött és nagy a kormány küldötte Bodola Lajos főmérnök, mint Vidacs által magyarázott újszerkezelű kendertörő és szintén a kormány által küldött Pretsch-féle aranykakiválasztó trieur, továbbá a Fehér M. által kiállított Little Geant nevű csövestengeri daráló, mely a csövet a rajta levő tengerivel együtt összedarálja, s így a csőben rejlő tetemes tápanyagot is értékesíthetővé teszi, azután Jancsovicznak kis vetőkeje, mely azonban még tökéletesítést igényel; — nagy feltűnést keltett Kichingernek egy czélszerűnek ígérkező igen elmés találmánya, mellyel vetőgépeinek korongján a merítő készüléket ki- és betolható lemezekkel szabályozza; ragyogó fénypontját ké-

pezték azonban a versenynek Ganz és társának eddig felül nem mult, világhírű hengermalomszékei, melyekben a hengernek rendkívüli keménysége a reszelőt is elrontotta, és ugyanazoknak villanyvilágító készüléke, melynek bemutatása kedvéért egy gőzcséplőgép lett a helyszíniére hozalva. A gyárosok részéről tehát ke'öföleg volt gépekkel ellátva versenyünk; élénk sajnálatot költött bennünk azonban azon jelenség, hogy míg külföldi gyárosok szép számmal és nagy költséggel küldtek be gépeket, hazai nagyobb gyárosaink, az egy jeles Kühnét kivéve, elmaradtak, pedig nem egy téren, pl. a hármás ekék terén érdeklél várta a gazdaközöntség a bel- és külföldnek egymás közli versenyét; eg'önesen megrovandók pedig elmaradásukért hazai gyárosaink azért, mert több czikkben versenyképesek lévén a külfölddel, távollétök által megengedték, hogy a gazdaközöntség figyelmé és kereslete kizárólag a külföld felé gondoljon. — A mi a gazdaközönséget illeti, az — kivált az első napon — közel és távolról jött tömeges megjelenése által igazolta versenyünk czímjének életrevalóságát. Képviseelve voltak egész megyénken kívül a szomszéd Arad, Bihar, Csanád, Csongrád, Heves és Pestmegyék és a közönység hullámzásának váltakozó elosztásán felismerhető volt, hogy nagyobbbrésze érdeklődő szakférfiakból állott. — A díjazás eredménye álljon itt, a mint következik: 1. A járgányos cséplők közt a díjat, nagy ezüst érmet, Clayton és Shuttleworthnak 4 főrejtő gépe 2. A rosták közt ezüst érmet Tóth Istvánnak alsórázó készülékkel ellátottja, 3. A trieurök közt ezüst érmet Clayton és Sh. konkoly és zabelválasztója, 4. A morzsolók közt ezüst érmet Hoffherrnek tenger morzsolója, 5. A daralók közt ezüst érmet a Fehér M. által bemutatott Little Geant nevű csöves tengeri daráló, mint specialitás, szintén ezüst érmet a Hoffherr-féle kézidaráló, 7. A szecs-kavágók közt ezüst érmet Clayton és Shuttleworth két kézierőre és járgányra alkalmazható gépe, 7. A répavágók közt ezüst érmet Clayton

Hazasságaról csak annak megkötése után kezdett komolyabban gondolkozni. Lenora grófnő kellemes modora, iránta való kegyei annyira elvakíták, oly büszkővé tették őt, a ki csak most lépett a társadalmi élet terére, hogy szülei óhajításának, a kik a nagynevű Halomváry családdal való rokonságot élénken kívánták, a legkészsége ebben engedett. Nem jutott eszébe azon csodálkozni, hogy Lenora imádottjait szeszélyesen mind visszautasítja s épen őt választja ki. Nem ismerte a világot; nem volt férfi, a kivel önmagát s nem nő, a kivel jegyesét összehasonlíhatta volna.

Jenő gróf egyszer csak azt vette észre, hogy mindezeket szépen átgondolja, — és most először, midőn a hullámzó tömeg közepette látja nejt előünni, amint épen egy huszárfőhadnagy bókjaival kaczerkodik, s midőn szeme még mindig, mintegy gépileg, figyelemmel kíséri az átellenben ülő ifju hölgyet, amint környezetével társalog.

— És e nőt minden bálon kell látnom!

Maga sem tudta, miképen jött a gondolatra, vajjon szereti-e őt neje; erről azonban annak iránta tanusított gyöngédsége meggyőzni igyekezett őt.

— Szeret engem . . . csak kissé könnyelmű . . . és szeret mulatni . . .

Lenora akkor Bárdy Leo báró karján lejtette a ke-ringőt.

Leo báró huszáregyenruhát viselt, főhadnagyi ranggal.

— Ön kegyetlen irántam, grófné!

— És miért, édes főhadnagy?

— Oly rövidre szabja tourjaimat.

— Rövidre?

Mialatt Lenora e kérdé-ét feltette, nagy, kerek nyílt szeméit merően függesztette Bárdyra. Ez nem volt képes annak tüzet kiállani; félt, hogy megvakul bele.

— Ön valóban hálátlan . . . , folytatta elragadó mosolylyal Lenora. De . . . vigyázzon, édes báró, ön mindig téveszti a lépéseket . . . polkát kell tánczolnunk . . . nézze, íme az egész közönység szeme rajtunk függ.

E pillanatban vette észre Lenora grófné, hogy férje mily szenvedélyesen tánczolja már a polka française-t, amint mellettök elhaladt tánczosnéjával . . .

A gróf Zella bárónővel tánczolt.

Derengei Zella bárónő, kit Jenő gróf azon időtől fogva, mikor az anyjával a báli terembe lépett, folytonosan szemmel kísér, szép rokonszenves alak volt. Azzal a gyengéd és a mellett mégis büszke női szemekkel, mik a férfiakat tiszteletre parancsolják. Modorában volt valami őszinte, vonzó mint élénk szelleme még inkább fokozott. Jenő gróf még csak kis idő előtt mutatta be magát neki, de ez idő alatt alkalma volt már neki megismerni lelkét és ez elég volt arra nézve, hogy társaságában szokott csendes hangulatát elvesse és jól érezze magát.

A rokonszenven a szív egy dobbanása alatt is nő. Jenő gróf eleinte csak arra gondolt, hogy az időt e kedves lény társaságában kellemesen eltöltötte; később, mikor érezte, hogy a rokonszenven Gizella bárónő iránt élénkebben kezd benne nyilatkozni, bár siker nélkül, mégis kerülni kezdte őt. Itt volt előtte egy vonzó női alak. Ismert már valakit, akivel ne

és Shuttlewort Gardne-féle répaeszélője, 8. Az egyes ekék közt ezüst érmet Perge és Rozslay 2. sz. ekéje, 9. A kettős ekék közt ezüst érmet Bansommes és Síms I. L. T. V. kettős ekéje, 10. A hármas ekék közt a nagy ezüst érmet Clayton és Shuttlewort V. R. S. hármasa, 11. A kapáló ekék közt ezüst érmet Rühne, 12. A töltögető ekék közt ezüst érmet Clayton és Shuttleworté, 18. A hengerek közt ezüst érmet Clayton és Shuttleworth kerekese, tányéros rögtörő hengere, 14. A sorbavetők közt a nagy ezüst érmet Kühne 17 soros „Hungáriája” nyerte.

— **Szentandrásról** vesszük a következő sorokat: Midőn községünkben a rendőri intézmény felállítása szándékoltatott, két ellenvélemény küzdött hatalmasan egymás ellen. Egyik a felelős őrség, másik a megye által tervezett re. dőrség felállítását óhajtotta, míg végre a felelős őrség felállítása eljött. Alig múlt el két év s csakugyan behizonyult az, hogy, ha nem felelősök is a rendőrök, de ha lelkiismeretes ügybizgalommal teljesítik kötelességüket: elvan érve a cél. Rendőri közegeink tapintatos eljárásának s szívós kitartásának tulajdoníthatjuk, hogy az ezelőtt oly gyakori tolvajlások csaknem egészen elmaradtak, úgy hogy községünkben alig történik egy két kisebb tolvajlás, de alig történt meg, már a tettes törbe von ejtve a rendőrök által. A rendőrség éber figyelme feken képes tartani a tolvajlásra hajlandó egyéneket s így községünk általános elismerését érdemli ki. Tekintve mostani körülményeinket csakugyan lehet látni, hogy a felelős rendőrséggel sem lettünk volna előbb s így tetemes kiadást kiméltünk még, még is elvan érve a cél. De midőn rendőreink erélyességéért elismerésünket nyilvánítanánk, szolgáljon ez mintegy ösztönül arra, hogy ezentul is éber figyelemmel kísérjék az ily féle embereket és nem törődve egyes elfogultak ítéletével, kik rendőreink eljárását nem

helyeslik, folytassák eddigi erélyességünket, úgy bizonyára továbbra is méltókká teszik magukat a józan közönség elismerésére s hálájára.
Zih Károly.

— **Az egyházmegyei gyűlés** M. turon közelébb tartatott meg, melyre a tagok nagyszámmal érkeztek. A sok tárgy közül, mint érdekes fe'elntendő több m.-turi lakos előterjesztése Turgonyi Lajos volt m.-turi lelkész, most országgyűlési képviselő netaláni jelöltetése s lelkésszé megválasztása ellen. Az egyházmegyei közgyűlés 2 szavazat ellenében kimondta miszerint Turgonyi Lajost kebelébe nem fogadja s megválasztásához megerősítést nem ad.

— **A m.-turi posta rabláshoz.** A nyomozás eddigéig igen csekély eredményre vezetett. A vásártéren levő fabódék alatt a napokban két dupla puskát leltek, melyeknek egyik csöve üres, másik töltve volt, s a fegyverek helyzete és tisztasága, valamint a rablás helyének közelsége kétségtelenné teszik, hogy a lövés ezen fegyverek használatával történt. Az egyik fegyvernek akadt gazdája, ki beigazolta, hogy az tőle egy éve ellopatott, s igazolta, hogy az ellopatás a rendőrileg vezetett naplóba be is van vezetve, de a másik fegyver, mely kitűnő féldamaszk cső, ismeretlen. A városi tanács 200 fit jutalmat ajánl annak, ki a rendőrséget a tettesek nyomára vezeti, s e mellett a feladó neve titokban fog tartatni. A bűnjelt képező 2 fegyver a főkapitányi hivatalban közszemlére van kitéve.

— **A vasuti balesetek** ellenszere, t. i. oly találmány, mely által a mozdony akár mikor megállítható lenne, folyton foglalkoztatja nemcsak az angol miniszteriumot, mely arra pályázatot tűzött ki, hanem a miénket is. Nálunk állítólag el is fogadtak már egy készüléket, melyet Apáthy és Kozmata technikusok nyújtottak be és mely nemcsak az összeütközések, hanem a vonalkisiklások esetén is hasznos szolgálatokat tesz; amennyiben

jét összehasonlíthatta. Mily eredményre jutott ez összehasonlításban? . . .

— A harmadik négyes az enyém, bárónő, nemde?

— Igen; . . . a harmadik, válaszolt Gizella lassu hangon.

— Tudja-e ön, bárónő, mi a harmadik négyes jelentősége? A francia szerint: la troisième contre danse c'est la danse . . .

— D'amour — fejezte be Zella.

Mindketten megállottak egy pillanatra tánczközben. Mintegy megrettenve merészségétől, Zella bárónő más tárgyat vett fel.

Nem sikerült. Oly zavartak voltak mindketten. Gyakran egy-zerre tették fel kérdéseiket s aztán nagy csend állott be köztük.

Pár perczig még folytatták a tánczot. Jenő gróf végre a bárónőt egy dús lombozatu olasz cyclamenokkal szegélyezett liáné alá vette. Leültek egymás mellé.

Pár percnyi szünet állott be társalgásukban. Pár percz . . . mely alatt az ember világot, társadalmat, mindent, mindent elfeled, csupán szive dobbanását hallja, csupán lelkében él.

— Zella, engedje meg, hogy inkább szivem, mint a ti-ztelet hangján szólítom meg; Zella, egyedül ön az, ki elé képes vagyok lelkem rokonszenvét hódolatul hozni . . .

Zella bárónő hirtelen felakart ugrani helyéről; — de ére te, mint készíti őt valami titkos erő, visszahelyezkedni.

A zen: v'gan felhangzott. Lenóra kaczerán, elragadó mosolylyal röpiült el előttök Bárdy karján.

— Igen Zella, engedje meg, hogy elmondjam önnek azt, mit szivem érez. Ön az, kit álmaimban merészen megalkottam magamnak, ön az, ki lelkemet méltóan bírja, igen,

ön az, ki iránt szivem nemes vonzódást érez . . . s az a másik — nem merte kimondani, hogy „nőm” — . . . az a másik, az csak egy ragyogó távlatu ismeretlen földrés, melyre mint a pályájából kiülött meteor, hullottam —

Megragadta Zella kezét.

— Óh, miért kellett nekünk megismerkednünk — és épen most, sutogta a bárónő, másik kezével homlokát simítva végig és gyorsan, mintegy áttörve a varázslánezot, felszökött helyéről.

E pillanatban ért hozzájuk Bárdy karján Lenora halványan.

— A grófnő a táncz közben rosszul lett, szólt a főhadnagy, és —

— Ha nincs ellenére, édes férjem, hagyjuk el a táncztermet.

Az inas megjelent.

— A gróf ur kocsija előállott.

— — — — —

Jenő gróf csak akkor kezdett el a történetekről h'ggadtan gondolkozni, midőn már szobájába ért.

Belátta, hogy rosszul eselekedett — és szive mégis úgy vágyott volna tovább is a kedves lény társaságában maradni. Érezte, hogy lény, talán örökre és elválaszthatlanul összeforrt a Zellaéval.

Megkísérté önmagát Zella nélkül képzelni. Ez a gondolat hűvös őszi szellőként hatott reá; érezte a hidegséget lelkében.

Szivére hallgasson, vagy a társadalom követelményeire?

Kinyitotta ablakát.

A nagy város mély álomba merülten terült el előtte

lehetővé teszi, hogy a mozdonyt tetszés szerint akár mindjárt meg lekessen állítani.

— **Lapunk** mai számához mellékelve veszik olvasóink Mihálfi József főgymn. tanár előfizetési felhívását „Békésmegye földképére. A vállalat valóban hézagot pótló, s mint ilyen, bizonyára kellő pártolásra talál a nagy közönségnél.

Tarkaságok.

— János! — kiált dühösen az ur — jöss-e már valahára? vagy hússzor csengettem már!

— Bocsánat! Csak tiszter tetszett csengetni.

A salonban.

— Nős ön uram?

— Nem, asszonyom.

— De szándékozik megnősülni?

— Nem asszonyom.

— De ha mindenki így cselekszik, a világnak vége lesz!

— Oh nem, asszonyom! . . .

Egy amerikai beront a táviró hivatalba, egy lapot vesz s írja:

„Hinston, esq. 10, Grosvenor — Street. London. Fájdalommal jelentem, hogy nagybátyánk Parishan meghalt. Jöjj gyorsan, mi vagyunk örökösei, Értesítsd John-t.“

A hivatalnok megszámlálva a szavakat mond:

Egy-egy elkésett kocsi robogott el a sötét, komorrá lett utcákon, talán a báli mulatókat hozva haza.

Jenő elgondolta, hogy hány szív tért vissza a báli zajból boldogan, álmódva ifju szerelméről, ringatózva kedves reményében. Hány szív száll haza összezútotan s hány fogja a sebet, mit lelke itt szenvedett, egész életén át hordozni!

Kocsárdy gróf sokat hozott vissza a bálból. Első nemes, tiszta szerelmét — és egy mély sebet.

De hát neje és Bárdy főhadnagy? Ő is könnyelmű lehet, de nem vétkes. Neje talán most boldogan és büszkén gondol hódításai diadalára.

E gondolatban sem lelt nyugtot.

A hűvös lég betódult a nyitott ablakon. Jenő gróf csak akkor vette észre, midőn már megreszketteté a fagyos levegő. Bezárta ablakát.

Izgatottan járt fel s alá. Fejét nehéznek érezte. Valami vonta őt ágyába. Ledőlt végre, de még sokáig hanykolódott fekhelyén. Szakgatott lélekzete lázát jelezte.

Másnap reggel a Kocsárdy-palotában elterjedt a hír, hogy a gróf urat éjjel erős láz közben tüdőgyulladás lepte meg. A múlt éjjeli bálon felhevültében hirtelen vizet ivott, a mint erre később az orvos faggatásai közben visszaemlékezett. Az orvos rémült arczzal konstatált tüdővést. Csak titkon fejezte ki ugyan rossz sejtelmét a grófnőnek, de mivel a szomszéd szobában lévő Alison komorna is hallotta, csakhamar elszivárgott a hír a palotába s innen a nagy városba át.

Mindnyájan a Kocsárdy gróf tüdővéstéről beszéltek. A kik csak ismertek, vagy hírét hallották e szép tehetségű fiatal embernek, sajnálták őt.

— Egy szóval több, uram.

— Nos hát mond az amerikai, — töröljük azt ki, hogy „fájdalommal.“

Képünkhöz.

A képzőművészet kiváló előszeretettel foglalkozik az emberi alakkal, mely oly sokat tud kifejezni. Képünk, mely egy művészi festmény másolata, szláv jellegű pórnököt ábrázol, a mint ájtatosságukat végzik a templomban. Mindkét arcz tipikus vonásokat mutat, s a lelkiállapotnak hű kifejezője. Az anyóka magába mélyedve mereng a tovaszállt szép multon, míg az ifjabb nő inkább a jelen percz jelentőségét mérlegeli. A realis vonásokból szerkesztett kép az új művészi iskolára vall, mely a szép mellett főleg igazságra törekszik.

Szerkesztői üzenetek.

— B — a. A küldeményt vettük, s kívánsága szerint jártunk el. Óha jót szívesen teljesítjük. A számok ezek: 11, 5, 7, 20, 14, 18, 18, 14, 12 9, 5, 11, 5, 2.

— Aliquis H. Verseit nem használhatjuk. A küldöttek még stylgyakorlatnak is gyöngék. Egyes kifejezések azt gyaníttatják, hogy ön még a nyelv elemeivel sincs tisztában.

— Mogyoróssy J. Gyula. Magánlevelet küldtünk.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Sipos Soma.

Pár hét múlva Olaszországba kellett mennie, honnan azonban még rosszabb állapotban tért vissza. Azt mondák róla, hogy daczára orvosa szigorú intésének, semmit sem vigyáz önmagára; sőt a mint beszélnek, sokszor keresi az alkalmat, hogy ártson egészségének. Tanulmányaival felhagyott Cselédei azt mondják róla, hogy sokszor órákig elsétál szobájában, szakgatott menetben percenkint meg-megállva, majd aztán ismét gyorsan folytatva sétáját.

A tüdővész erős mértékben ütött ki rajta. Orvosai azt mondták, hogy egy hónapig nem élhet már.

Nejéről azt beszélnek, hogy gyengéden ápolja őt. Igyekezik mindig társaságában lenni és úgy látszik, mit sem ad a világ gyanusítgatására, hogy férjé iránt való viselete czéjzatos lenne és hogy férje nagy vagyona lebegne szemei előtt.

Pár hét múlva a Kocsárdy család mándai ágának utolsó sarját koporsóba tették. Végző akarata szerint szivére egy előnnyadt kis virágcsokrot tettek, mely legnagyobb lázroha mai közben is mindig az ágya előtt levő asztalon volt.

Senki sem tudta, honnan jött a virág csokor. . . .

A temetésen egy halvány ifju hölgy is megjelent kisírt szemekkel, anyja által kísértetve, s úgy látszott nem tartozik a rokonság és ismerősök körébe.

Lenora grófné megismerte Derengei Zella bárónőt. Megértett mindent.

Ez azonban nem akadályozta őt meg abban, hogy a legközelebbi farsangon, a szokásos gyászidő leteltével, mint a legünnepeltebb királyné, újból ne kezdje hódításait.

Alig jutott eszébe, hogy e'gondolkozzék rajta, vajjon férjét csakugyan a tüdővész ölte-e meg, vagy a reménytelen szerelem.

Mindennemű

vásznak, kanavászok, zsebkendők,

asztali vászonkészletek, stb stb.

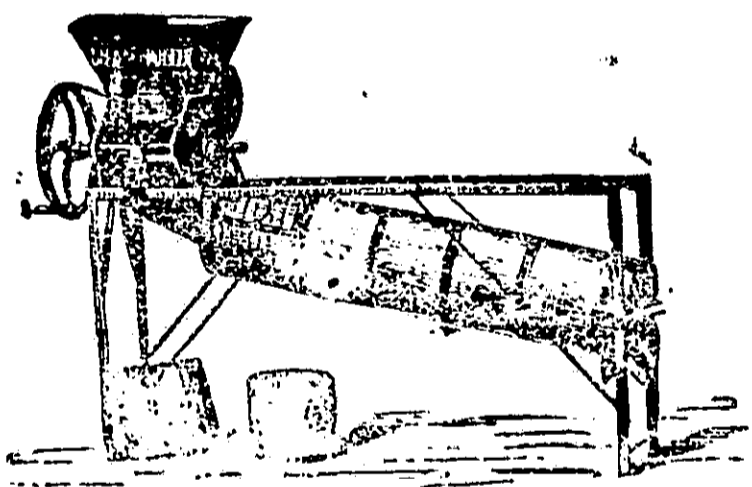
a legkiválóbb minőségben s a legjutányosabb árak mellett szállítanak

Dvorzak István és fia

vászongyára által Freiwaldauban (Ausztria Schlezia.)

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek. ➔

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

Brogle J. és Müller

gép-
és rosta-lemez gyára
Budapestben,

➔ a Margit-híd közelében, készít ➔

Trieuröket (konkoly választó) 6 külön-
féle nagyságban.

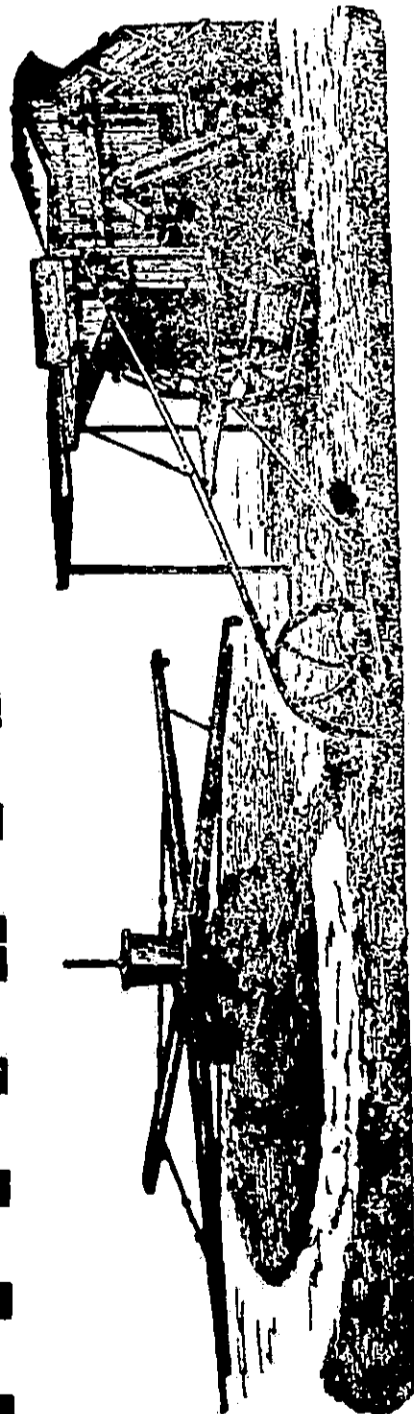
Trieur hengereket malmok szá-
mára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Sit ákat és rostákat, cséplőgépek
számára.

50-28

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

gazdasági gépgyárak

RAKTÉR: BUDAPEST, VÁCZI KÖRÜT,

ajánlják valamennyi eddig létezett világiárhíron első jutalomdíjat nyert

cséplőgépeket, fa-, szén- és szalma-tüzelésre berendezve,

cséplőgépeket, biztosító (dobvél) berendezéssel, továbbá

6 lovas járgány-cséplőgépeket, tisztító és zsákoló szerkezettel,

gabonatisztító-rostákat, boronáikat, szénagyűjtőket, fűkaszáló- és gabonarázó-gépeket, egy vasu ugy, mint a híres szabadalmazott három vasu ekéket, valamint minden más egyéb gazdasági gépeket a legjutányosabb árakon.

➔ Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. ➔